

Niðurstöður eftirlits með flutningi úrgangs á milli landa 2019

1. Inngangur

Eins og kom fram í eftirlitsáætlun um flutning úrgangs milli landa 2018-2020 mun Umhverfisstofnun árlega taka saman skýrslu um framkvæmd eftirlitsins og niðurstöður þess. Framkvæmd eftirlitsins er í samræmi við framkvæmdaáætlun sem er vinnuskjal stofnunarinnar. Eins og kom fram í eftirlitsáætlun eru þær skyldur sem stofnunin hefur eftirlit með eftirfarandi:

- Óheimilt er að flytja tilteknar tegundir úrgangs milli tiltekinna landa
- Skýlt er að tilkynna inn- og útflutning spilliefna og úrgangs sem fer til förgunar
- Úrgangi sem fluttur er úr landi til endurnýtingar þarf að fylgja sérstakt eyðublað (Annex VII)
- Úrgangi sem fluttur er til landsins til endurnýtingar þarf að fylgja sérstakt eyðublað (Annex VII)
- Óheimilt er að flytja úrgang sem vöru á milli landa

Í framkvæmdaáætlun voru því þessir þættir skoðaðir og settar fram áherslur sem byggðu á yfirliti yfir flutning úrgangs síðustu 5 ára (2012-2016) og notaðar voru til að forgangsráða eftirliti ársins.

2. Niðurstöður eftirlits

Framkvæmd og skipulag eftirlits var sett fram í framkvæmdaráætlun fyrir eftirlitstímabilið 2019. Eftirlit var framkvæmt hjá 14 úrgangsmeðhöndlunaraðilum.

Tafla 1: Listi yfir eftirlitsþega ársins 2019.

Útflutningur á úrgangi (kafla 2.1 – 2.4)
Alcoa Fjarðaál sf.
Austurhlíð ehf.
E.E. Export ehf.
Endurvinnslan hf.
Fura ehf.
Gagnaeyðing ehf.
Hringrás hf.
Málmaendurvinnslan ehf.
Málmar ehf.
Sindraport hf.
SORPA bs.
Terra Efnaeyðing hf.
Terra Norðurland ehf.
Terra umhverfisþjónusta hf.

Eftirfarandi eru niðurstöður eftirlits Umhverfisstofnunar árið 2019.

2.1. Óheimilt er að flytja tilteknar tegundir úrgangs milli tiltekinna landa

Samkvæmt 2. kafla reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1013/2006 um tilflutning úrgangs sem er innleidd með reglugerð 822/2010 um flutning úrgangs á milli landa er óheimilt að flytja hættulegan úrgang og úrgang til förgunar til landa sem ekki hafa samþykkt ákvörðun OECD (C(2001)107/FINAL) um flutning úrgangs milli landa. Alls hafa 42 ríki samþykkt ákvörðunina og útbýr Umhverfisstofnun lista yfir þessi ríki sem byggir á upplýsingum frá breskum yfirvöldum.

Eftirlitið byggði á ársyfirliti frá Tollakerfi Skattsins þar sem farið var yfir allar sendingar úrgangs sem sendar voru til landa utan OECD ákvörðunarinnar. Upplýsingar um sendingarnar voru rýndar með það að markmiði að ákvarða hvort líklegt væri að um hættulegan úrgang eða úrgang til förgunar væri að ræða miðað við þau tollskrárnúmer og lýsingar sem gefnar voru upp í tollskýrslu. Alls voru 2 sendingar úrgangs sendar út til landa sem ekki hafa samþykkt ákvörðun OECD á eftirlitstímabilinu.

Miðað við tollskrárnúmer og sendingaraðila, mat stofnunin ekki líklegt að um væri að ræða hættulegan úrgang eða úrgang til förgunar og því væri flutningurinn ekki brot á reglum.

Engin frávik komu því fram í eftirliti með þessum hluta.

2.2. Skylt er að tilkynna inn- og útflutning hættulegs úrgangs og úrgangs sem fer til förgunar

Umhverfisstofnun sér um leyfisveitingu vegna inn- og útflutnings hættulegs úrgangs og úrgangs til förgunar í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1013/2006. Leyfi eru yfirleitt gefin út til eins árs í senn og getur fjöldi sendinga undir hverju leyfi verið á bilinu 1 – 30.000.

Á eftirlitstímabilinu hafði stofnunin eftirlit með þeim aðila sem var með flest virk leyfi gefin út af stofnuninni. Eftirlitsaðilar stofnunarinnar fóru í eftirlitsheimsókn til aðilans og fóru yfir úrgangsstrauma og pökkun og flutning á úrgangi undir hverju leyfi.

Alls voru skoðaðir 5 gámar á tímabilinu og skoðað sérstaklega hvort úrgangur væri í samræmi við flokkun samkvæmt útgefnu leyfi. Engin frávik komu fram í eftirliti með þessum hluta en ein athugasemd var gerð við lýsingu á leyfi og í fylgiskjölum.

2.3. Úrgangi sem fluttur er úr landi til endurnýtingar þarf að fylgja sérstakt eyðublað (Annex VII)

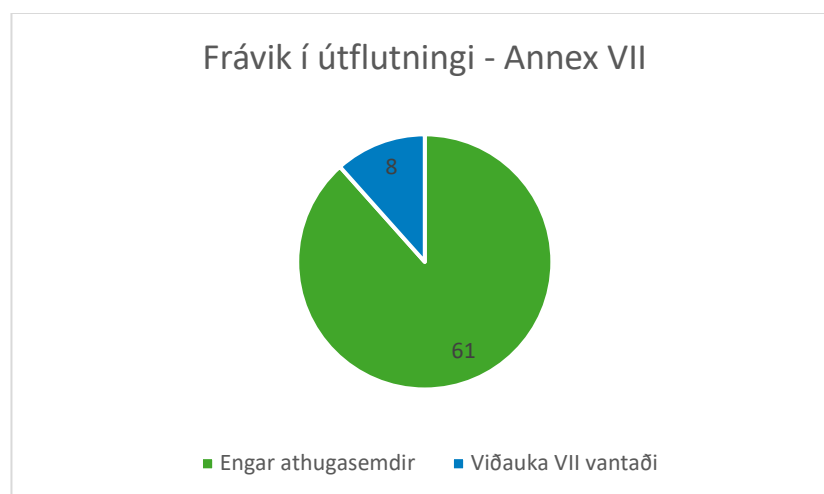
Samkvæmt reglugerð 1013/2006 á útfyllt Annex VII eyðublað að fylgja með öllum sendingum úrgangs yfir 20 kg sem fluttur er til endurnýtingar.

Umhverfisstofnun hafði eftirlit með öllum útflutningi úrgangs yfir mánaðar tímabil. Alls var óskað eftir nánari upplýsingum frá útflytjendum um 69 sendingar undir hinum ýmsu úrgangsflokkum. Í eftirliti kom í ljós að í 8 tilfellum hafði sérstakt eyðublað vegna flutning úrgangs til endurnýtingar (Annex VII) ekki fylgt með sendingunum.

Tafla 2: Tollskrárnúmer, fjöldi sendinga og magn af úrgangi sem fluttur var úr landi til endurnýtingar og haft var eftirlit með á árinu.

Tollskrárnúmer	Útflutningur úrgangs	Fjöldi sendinga	Kg
3915	Plastúrgangur	12	369.283
4707.9000	Endurheimtur pappír eða pappi	8	922.677
7204	Járnúrgangur	24	1.651.646
7404	Koparúrgangur	6	32.940
7602	Álúrgangur	12	412.209
7902	Sinkúrgangur	1	203
8548.1000		6	128.340
	Samtals	69	9.508.730

Þegar frávik komu upp var undirstrikað við útflytjanda að ólöglegt væri að senda út úrgang án sérstaks eyðublaðs (Annex VII) og þeim í kjölfarið leiðbeint um útfyllingu þess. Í öllum tilfellum var um fyrsta frávik að ræða hjá eftirlitsþegum.

Mynd 1: Niðurstöður eftirlits með úrgangi sem fluttur er úr landi til endurnýtingar

2.4. Úrgangi sem fluttur er til landsins til endurnýtingar þarf að fylgja sérstakt eyðublað (Annex VII)

Samkvæmt reglugerð nr. 1013/2006 á Annex VII á að fylgja með öllum sendingum úrgangs yfir 20 kg sem fluttur er til landsins til endurnýtingar.

Samkvæmt upplýsingum frá Skattinum voru sendingar stöðvaðar samkvæmt síu sem endurspeglar þau tollskrárnúmer sem líklegt þykir að innihaldi aðallega úrgang.

Niðurstöðurnar voru að sendingarnar voru almennt settar í rangt tollskrárnúmer og/eða að tollskrárnúmer var ekki lýsandi fyrir úrgang. Skatturinn hafði í 3 skipti samskipti við Umhverfisstofnun þar sem upp kom álitamál um hvort um úrgang væri að ræða og þá hvort að leitast ætti eftir Annex VII fyrir sendinguna. Í þau skipti var það mat stofnunarinnar að um vöru væri að ræða og því ekki þörf á að leitast eftir tilheyrandi skjölum.

2.5. Óheimilt er að flytja úrgang sem vöru á milli landa

Ekki var haft eftirlit með liðnum á eftirlitstímabilinu.

3. Samantekt

Samkvæmt niðurstöðunum sem kynntar hafa verið hér að framan hafði Umhverfisstofnun eftirlit með alls 76 sendingum af úrgangi sem fluttar voru úr landi á eftirlitsárinu. Upp komu 8 tilvik þar sem eftirlitið leiddi í ljós frávik. Það frávik sem kom í ljós í eftirlitinu var vöntun á þartilgerðum Viðauka með útflutningi úrgangs (Annex VII). Ekki voru önnur frávik.